

หลักสูตรการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
จำนวน ๖ ชั่วโมง
ด้านอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

*****

ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สู่ “วิสาหกิจชุมชน : ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของ ชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับ ชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทาง เผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร การประชาคมหมู่บ้านประชาชนได้ร่วมกันพูดคุย แลกเปลี่ยนถกเถียง เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของ คนในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ จึงทำให้รายได้ในการประกอบอาชีพลดน้อยถอยลง ประชาชนในชุมชนจึงเล็งเห็นความสำคัญ และต้องการสร้างอาชีพเสริมให้กับตนเอง โดยประเมินจากความต้องการของตลาด และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ อาชีพและการศึกษาดูงาน
๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ
๕. ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป

- ๑ ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียน จำนวน ๖ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ

๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ
๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
  - ๒.๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
  - ๒.๒ ลักษณะของผู้บริโภค
  - ๒.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ
  - ๒.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ

๒. ทักษะการประกอบอาชีพ

๑. ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร

- ๑.๑ การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์
๒. ขั้นตอนการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
  - ๒.๑ เตรียมอุปกรณ์การทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
  - ๒.๒ นำพิมเสน เมนทอล การบูร มาใส่ภาชนะขวดแก้ว เขย่าให้ละลายเป็นน้ำ

เติม น้ำมันยูคาลิปตัส และ เปปเปอร์มินต์ แล้วเขย่าให้เข้ากัน จากนั้นเติมน้ำมันสมุนไพร ลงไป เช่น น้ำมันที่สกัดจากใบย่านาง ใบเตย ใบเบญจรงค์ หรือสมุนไพรอื่นๆ คุณสมบัติ ฤทธิ์ร้อน -ฤทธิ์เย็น

- ๒.๓ นำยาหม่องน้ำสมุนไพรมารอก ใส่ขวดที่เตรียมไว้ใช้ในชีวิตประจำวันและ

เพื่อจำหน่ายต่อไป

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

- ๓.๑ การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน
- ๓.๒ การขายและการส่งเสริมการขาย

๔. โครงการประกอบอาชีพ

- ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ
- ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ
- ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ
- ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ
- ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องความรู้การทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
๓. เนื้อหาวิชาการการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
๔. ใบความรู้เรื่องการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร
๕. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง

ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง	<p>๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒.๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒.๒ ลักษณะของผู้บริโภค</p> <p>๒.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p>	<p>๑. อธิบายเนื้อหา</p> <p>๒. วิเคราะห์ให้ความรู้</p>	๑	-
๒.	ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่าง๒. มีคุณธรรมจริยธรรม มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ	<p>๑. ชั้นเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒. ขั้นตอนการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒.๑ เตรียมอุปกรณ์</p> <p>๒.๒ นำพิมเสน เมนทอล การบูร มาใส่ภาชนะขวดแก้ว เขย่าให้ละลายเป็นน้ำ เติมน้ำมันยูคาลิปตัส และ เปปเปอร์มินต์ แล้วเขย่าให้เข้ากัน จากนั้นเติมน้ำมันสมุนไพร ลงไป เช่น น้ำมันที่สกัดจากใบย่านาง ใบเตย ใบเบญจรงค์ หรือสมุนไพรอื่นๆ คุณสมบัตินี้ ฤทธิ์ร้อน -ฤทธิ์เย็น</p>	<p>๑. วิเคราะห์ให้ความรู้</p> <p>๒. ลงมือปฏิบัติ</p> <p>๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน</p>		๔ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การ เรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๒.๓ นำน้ำยาหม่องสมุนไพร มากรอก ใส่ขวดที่เตรียมไว้ เพื่อจำหน่ายต่อไป			
๓.	การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพ	มีความรู้ความ เข้าใจและ ฝึกทักษะ การบริหาร จัดการในอาชีพได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	<p>๑. สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๑.๑การจัดการเกี่ยวกับการควบคุม คุณภาพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๑.๒ การคิดคำนวณต้นทุนการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๑.๓ การวางแผนการผลิต</p> <p>๒. การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า</p> <p>๒.๒ การกระจายผลผลิต</p> <p>๒.๓ การวางแผนการตลาด</p> <p>๓. การจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับ การประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการของลูกค้า - การขาดแคลนวัสดุ - ค่าใช้จ่ายการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร - คู่แข่งทางการผลิตและจำหน่าย 	<p>๑. วิทยากรให้ความรู้</p> <p>๒. การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน ด้วยกัน</p>	๓๐ นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร			
๔.	โครงการประกอบอาชีพ	มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง	<p>๑. ความหมายของโครงการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๒. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๓. การเขียนโครงการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพร</p> <p>๔. การตรวจสอบความเป็นไปได้ของ การประกอบโครงการประกอบอาชีพการทำยาหม่องน้ำสมุนไพรเพื่อการมีงานทำอย่างมั่นคง</p>	<p>๑. วิทยากรให้ความรู้</p> <p>๒. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน</p>	๓๐ นาที	-